

Läroarutbildningsnämnden
Svenska som andraspråk

Kursplan

Svenska som andraspråk för lärare i åk 4-6 30 högskolepoäng (1-30). Ingår i Lärarlyftet.

Kurskod:	LLGA65
Kursens benämning:	Svenska som andraspråk för lärare i åk 4-6 30 högskolepoäng (1-30). Ingår i Lärarlyftet. <i>Swedish as a second language for teaching, grades 4-6</i>
Högskolepoäng:	30
Utbildningsnivå:	Grundnivå
Successiv fördjupning:	Grundnivå, har endast gymnasiala förkunskapskrav (G1N)

Huvudområde:
SVE (Svenska språket)

Beslut om fastställande

Kursplanen är fastställd av Läroarutbildningsnämnden 2022-02-18 och gäller från höstterminen 2022 vid Karlstads universitet.

Behörighetskrav

Anställd som lärare med en behörighetsgivande lärarexamen som är avsedd för åk 4-6 utan att vara ämnesbehörig.

Lärandemål

Kursens syfte är att deltagarna med utgångspunkt i ämnesteor och ämnesdidaktik skall utveckla grundläggande yrkesmässig kompetens för att kunna undervisa i svenska som andraspråk i årskurs 4-6.

Delkurs 1. Det interkulturella klassrummet 7.5 hp
Efter avslutad delkurs ska deltagaren kunna:

1. beskriva och reflektera över migrationsprocessen och flyktingskap ur ett barnperspektiv,
2. diskutera mottagande av nyanlända elever i den svenska skolan med utgångspunkt i gällande styrdokument och utifrån ett inkluderande förhållningssätt,
3. diskutera hur tillitsfulla relationer till elever och vårdnadshavare kan utvecklas,
4. beskriva och reflektera över ett interkulturellt perspektiv på pedagogiskt ledarskap i klassrummet och
5. redogöra för och reflektera över flerspråkighet som resurs i lärandet utifrån såväl ämnesteoretiska som ämnesdidaktiska perspektiv.

Delkurs 2. Svenskans struktur i ett tvärspråkligt perspektiv 7.5 hp

Efter avslutad delkurs ska deltagaren kunna:

1. beskriva svenska språkets fonologiska och grammatiska struktur ur ett tvärspråkligt perspektiv,
2. redogöra för vilka språkliga företeelser som kan utgöra svårigheter för inlärare av svenska som andraspråk,
3. redogöra för språkutvecklingen hos barn med svenska som andraspråk med utgångspunkt i centrala teorier och
4. använda grundläggande begrepp inom grammatik och fonologi för språkliga analyser av andraspråkselevs muntliga och skriftliga produktion.

Delkurs 3. Andraspråksinläring, arbetsformer och bedömning 7.5 hp

Efter avslutad delkurs ska deltagaren kunna:

1. förklara sambandet mellan språk- och kunskapsutveckling ur ett andraspråksperspektiv,
2. planera, genomföra och utvärdera språk- och kunskapsutvecklande undervisning utifrån kursplanen i svenska som andraspråk och ämnesdidaktiska perspektiv,
3. redogöra för faktorer av betydelse för ordförrådsutveckling på ett andraspråk och reflektera kring dessa ur ett undervisningsperspektiv,
4. diskutera hur formativ och summativ bedömning i skolämnet svenska som andraspråk kan främja elevens lärande och
5. analysera och bedöma inlärarspråk genom performansanalys.

Delkurs 4. Litteracitet i ett andraspråksperspektiv 7.5 hp

Efter avslutad delkurs ska deltagaren kunna:

1. redogöra för och problematisera hur olika kulturers språksocialisation och inläringstraditioner påverkar läsutvecklingen på ett andraspråk,
2. redogöra för teoretiska perspektiv på och olika arbetssätt för att främja elevs grundläggande och fortsatta läs- och skrivutveckling på ett andraspråk,
3. reflektera över skönlitteraturens roll i andraspråksundervisningen och ge exempel på didaktiska val ur ett kulturmötes- och andraspråksperspektiv och
4. analysera och diskutera läromedelstexter i ett andraspråksperspektiv med avseende på textinterna aspekter och multimodalitet.

Innehåll

Delkurs 1. Det interkulturella klassrummet 7.5 hp

Delkursen syftar till att deltagarna ska utveckla sitt pedagogiska ledarskap i det interkulturella klassrummet. Genom delkursen synliggörs och diskuteras hur språkliga och kulturella mönster samt könstillhörighet, värderingar och hierarkier i samhälle och skola påverkar elevs villkor för lärande samt innebörden av att inta ett interkulturellt förhållningssätt som lärare. Migrationsprocessen och flyktingskap behandlas ur ett barnperspektiv. Inom kursens ram läser deltagaren en skönlitterär bok som belyser aspekter av migration och kulturmöten. I delkursen behandlas också organisation av mottagande och utbildning för nyanlända och flerspråkiga elever, med utgångspunkt i deltagarnas egen verksamhet och utifrån ett inkluderande förhållningssätt. Skolämnet svenska som andraspråk introduceras i relation till det ordinarie svenskämnet, och olika organisationsmodeller för undervisning i svenska som andraspråk belyses och diskuteras.

Betydelsen av att bygga tillitsfulla relationer till elever och vårdnadshavare uppmärksammas genom att deltagarna får analysera och värdera samarbetet med hemmet i den egna verksamheten. Deltagarna får också reflektera över hur elevernas flerspråkighet kan användas som resurs i lärandet med utgångspunkt i både ämnesteoretiska och ämnesdidaktiska perspektiv. I detta sammanhang uppmärksammas hur skolämnet modersmål samt studiehandledning på modersmålet kan bidra till elevernas språk- och kunskapsutveckling.

Delkurs 2. Svenskans struktur i ett tvärspråkligt perspektiv 7.5 hp

I delkursen ges en introduktion till svenska språkets struktur som studeras i ett språktypologiskt och tvärspråkligt perspektiv. Delkursen ger på så vis deltagaren det metaspråk som är centralt i arbetet med barns språk-, läs- och skrivutveckling och språkliga medvetenhet. Tyngdpunkten läggs på sådana moment som är problematiska för inlärare av svenska som andraspråk. Inlärarspråk belyses utifrån olika teorier i syfte att ge deltagarna en förståelse för andraspråkselevs språkutveckling. Deltagaren analyserar andraspråksinlärares språkproduktion och genomför grammatiska och fonologiska övningar i olika former. Grammatikens roll och uttalets betydelse i det flerspråkiga klassrummet betonas och olika didaktiska val med utgångspunkt i deltagarnas verksamhet diskuteras.

Delkurs 3. Andraspråksinläring, arbetsformer och bedömning 7.5 hp

Delkursen syftar till att deltagarna utvecklar sin förståelse för språk- och kunskapsutvecklande arbetsätt och sin förmåga att tillämpa sådana i den egna klassrumspraktiken. Skolspråkets ökade komplexitet i åk 4-6 uppmärksammas. Ord- och begreppsutveckling på ett andraspråk studeras och deltagarna får reflektera över vad lärare behöver ta hänsyn till för att få till stånd en effektiv ordundervisning. Vidare behandlar delkursen teorier om den språkliga interaktionens och elevdelaktighetens betydelse för andraspråksutveckling samt formativa arbetsätts stöttande potential för andraspråkselevs lärande. Betydelsen av att läraren intar ett inkluderande förhållningssätt i undervisningen lyfts fram. I detta sammanhang får deltagarna reflektera över den egna praktiken i klassrummet. Digitala resurser i undervisningen belyses också utifrån ett språkutvecklande perspektiv. Här ingår att deltagarna ska planera, genomföra och utvärdera ett språk- och kunskapsutvecklande undervisningsmoment med utgångspunkt i kursplanen för svenska som andraspråk och utifrån ämnesdidaktiska perspektiv. Bedömning, betygsättning och återkoppling som grund för elevens fortsatta språkutveckling och lärande behandlas också, och deltagarna får kunskap om olika former av bedömningsstöd för att bedöma ett andraspråk i utveckling. Kollegialt lärande ingår i form av seminarier där deltagarnas egen praktik synliggörs och omprövas.

Delkurs 4. Litteracitet i ett andraspråksperspektiv 7.5 hp

Delkursen belyser litteracitet ur ett andraspråksperspektiv. Teorier om läs- och skrivinläring ur ett andraspråksperspektiv behandlas och strategier för både grundläggande och fortsatt läs- och skrivutveckling på ett andraspråk introduceras. Delkursen orienterar således om olika arbetsformer som kan stimulera språk- och läsutvecklingen på ett andraspråk, bland annat genom multimodala textaktiviteter samt lässtrategier, och deltagarna får reflektera över hur dessa kan omsättas i yrkespraktiken. Identifiering av läs- och skrivsvårigheter hos andraspråkselever belyses och diskuteras också. I delkursen ges även en orientering om skönlitteraturens möjliga roll för språkutveckling och som förmedlare av kulturella referensramar, normer och värderingar. Därtill uppmärksammas hur förförståelse och kulturella referensramar påverkar förståelse för och tolkning av skönlitteratur genom att deltagarna läser och analyserar barnlitteratur. Olika sätt att bearbeta skönlitterära texter behandlas också. Även läromedelstexter analyseras med avseende på textinterna aspekter och multimodalitet.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Se separat dokument.

Examination

Delkurs 1

Lärandemål 1 examineras genom dels en individuell skriftlig inlämningsuppgift, dels ett muntligt seminarium.

Lärandemål 2 och 4 examineras genom dels skriftliga diskussionsuppgifter i grupp, dels genom en individuell skriftlig hemtentamen.

Lärandemål 3 och 5 examineras genom en individuell skriftlig hemtentamen.

Delkurs 2

Lärandemål 1 och 2 examineras genom en skriftlig salstentamen.

Lärandemål 3 och 4 examineras dels genom ett muntligt seminarium, dels genom en skriftlig individuell uppgift.

Delkurs 3

Lärandemål 1 och 3 examineras genom muntliga seminarier.

Lärandemål 2 och 4 examineras genom en individuell skriftlig pedagogisk planering.

Lärandemål 5 examineras genom dels individuella skriftliga inlämningsuppgifter, dels en laboration i grupp.

Delkurs 4

Lärandemål 1 och 2 examineras genom en skriftlig individuell hemtentamen.

Lärandemål 3 och 4 examineras genom muntliga seminarieredovisningar i grupp

En deltagare som endast har smärre brister i måluppfyllelsen vid en examination kan ges möjlighet till komplettering i stället för omexamination. Bristerna ska vid komplettering vara av liten omfattning och åtgärdas inom fem arbetsdagar efter besked från läraren. Salstentamen kan ej kompletteras.

Om studenten har ett beslut från Karlstads universitet om riktat pedagogiskt stöd på grund av dokumenterad funktionsnedsättning har examinator rätt att ge studenten en anpassad examination eller att låta studenten genomföra examinationen på ett alternativt sätt.

Betyg

Kursen bedöms enligt betygsskalan Väl godkänd (VG), Godkänd (G) eller Underkänd (U).

Kvalitetsuppföljning

Under och efter kursen sker en uppföljning av måluppfyllelse och förutsättningar för lärande i kursen. Dess främsta syfte är att bidra till förbättringar. Studenternas erfarenheter och synpunkter är ett av underlagen för granskningen, och inhämtas i enlighet med gällande regelverk. Studenterna informeras om resultaten och eventuella beslut om åtgärder.

Kursbevis

Kursbevis utfärdas på begäran.

Övrigt

Gällande regler för utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Karlstads universitet reglerar studenters och anställdas skyldigheter och rättigheter.